

Hírek a börtönvilágból

Lettország új börtön építését tervezi

A lett igazságügyi miniszter, Baiba Broka sajtótájékoztatón jelentette be, hogy az új szövetségi börtön felépítéséhez 59 millió euró (kb. 18 milliárd forint) szükséges. Broka jelezte, hogy a teljes ráfordítás ennél kevesebb is lehet, mivel Lettország az észtszázági mintát fogja követni a projekt kivitelezésekor. Észtország már felépített két, az európai uniós elvárásoknak megfelelő büntetés-végrehajtási intézetet, Lettországnak ilyen jellegű tapasztalata eddig még nem volt. A közeljövőben együttműködési megállapodás aláírására is sor kerül majd a két ország között.

Még nem lehet tudni, hogy a börtön pontosan hol épül fel. Az első elképzelés szerint közigazgatásilag Olaine városhoz tartozott volna, de ott nem állt rendelkezésre megfelelő nagyságú földterület. A komplexum megvalósítása 20 hektár területet igényel.

Forrás: Project for Olaine prison. Baltic Course, 2014.04.15.

Újra megnyitják egy angliai intézet bezárt szárnyát

A HMP Chelmsford bv. intézet 2013-ban lezárt szárnyát a túlszűfoltásra tekintettel újra megnyitják. A tavaly áprilisi bezárás következtében 132 elítéltet kellett átszállítani más intézetbe. A börtönszárny bezárása ahhoz a tervhez illeszkedett, ami szerint a kormány országszerte 63 millió angol fontot (kb. 23 milliárd forint) kívánt megspórolni a börtönök üzemeltetése során.

Az Igazságügyi Minisztérium szóvivője úgy véli, hogy a fenti lépésre kellő időben került sor, gyorsan sikerült reagálni a változásokra, hiszen az Essexben működő bíróságok ítéleteit sok esetben csak úgy lehetett végrehajtani, hogy a meggyén kívül kellett elhelyezni a fogvatartottakat.

Forrás: Claran Gold: Chelmsford prison wing reopened due to overcrowding. Essex Chronicle, 2014.04.10.

Egy új belga börtönt önkéntesek segítségével teszteltek

Először került sor Belgiumban arra, hogy az igazságszolgáltatásban dolgozó szakemberek tesztelhettek egy új börtönt. A Beveren bv. intézetben jogászok, bírák, fegyőrök, újságírók csatlakozhattak az egyik hétvégi próbaüzemhez. A tesztalanyok a börtön napi rutinja szerint tartózkodtak az intézetben, az étkezés, tisztálkodás és az alvás is a házirend szerint zajlott.

A résztvevők mindegyike felvállalt egy-egy speciális bánásmódot igénylő elítélt-szerepkört is. A börtön személyzetének meg kellett birkóznia a speciális

esetekkel, mely révén az igazgatóság tesztelte a fegyőrök felkészültségét. A börtönszemélyzet feladata volt, hogy a tesztalanyok közül kiszűrje többek között az öngyilkosjelöltet, a drogfüggőt, a rendbontót. Minden rendzavarás gyors reakciót követelő esetnek bizonyult. A próbaüzem rávilágított néhány kisebb műszaki hibára is, amiket azonban sikerült kijavítani.

Forrás: Volunteers test new Belgian prison before it opens. EuroNews, 2014.03.03.

Drónt használtak a drogcsempészéshez

Az ausztrál börtönökben egyre gyakoribb, hogy az elítéltek kisebb mennyiségű kábítószer becsempészéséhez drónt, távirányítással működő repülőeszközt használnak. Nemrég Melbourne egyik börtöne közelében került sor egy újabb kísérletre. A távirányítású minihelikopterek alig észrevehetőek, csendesek, könnyen beszerezhetők és nem is drágák. A csempészési kísérletre úgy derült fény, hogy a modell motorja az átlagosnál hangosabb volt, és a drónt a börtönszemélyzet észrevette.

Forrás: Drones used in jail smuggling attempt. BBCNews, 2014.03.10.

Csempészés a francia börtönökben

A bv. intézetek szabályait kijátszó csempészés újabb és újabb formái sok esetben a fogvatartottak biztonságát veszélyeztetik. Albert Boizon, a francia börtönök szakszervezetének arrasi képviselője is megerősítette, hogy folyamatosan gondot okoznak a börtönudvarokra titokban bedobott, alkohollal megtöltött műanyag flakonok, drogot rejtő teniszlabdák. Ha a fogvatartottak előbb veszik észre az illegális csomagot, mint a felügyelők, akkor komoly harc törhet ki a birtoklásáért, a váratlanul egymásnak eső elítélteket pedig komoly nehézség szétválasztani.

Forrás: French prison guards' old problem. The Local News, 2014.04.11.

Puncsot főztek az osztrák fogvatartottak

Az Ausztria egyik legbiztonságosabb fegyházának tartott kremsi börtönben néhány leleményes fogvatartott kijátszotta a fegyőrök figyelmét, és jelentős mennyiségű szeszes italt állított elő. A konyhában dolgozó elítéltek közel 60 liter puncsot, azaz jellemzően téli ünnepekkor fogyasztott, gyümölcsös, alkoholtartalmú italt készítettek különféle gyümölcsökkel elkevert kenyérgalacsinokból. A kenyérben lévő élesztő beindította a gyümölcsökben található cukor erjedését, ezt követően már könnyű volt a fogvatartottaknak a szeszesitalt elkészíteni.

Az örök egy átfogó ellenőrzés során bukkantak rá a nagy mennyiségű italra. Az eset részleteinek ismertetésekor a börtön igazgatóhelyettese, Christian Timm jelezte, hogy a fogvatartottak számára adott a lehetőség, hogy gyümölcsöt vásároljanak maguknak. Sajnos az elítéltek ezzel az ártalmatlannak tűnő lehetőséggel

visszaéltek a konyhában, és az alapanyagokat magas alkoholtartalmú italok készítésére használták fel.

Az átfogó ellenőrzés során egyéb tiltott tárgyak is előkerültek, például régi mobiltelefonok és pendrive-ok, de találtak némi kannabiszot is.

Forrás: Prisoners prepared punch. EIN News, 2013.12.15.

Rossz körülmények egy görög börtönkórházban

A Koridalosz büntetőintézet 60 főre tervezett kórházi szárnyában 200 főt kezelnek valamilyen betegséggel. 2014 februárjában a betegek egy része azért utasította vissza az ételt és a gyógyszereket, hogy tiltakozzanak a rossz körülmények ellen. Az orvosok és nővérek létszáma alacsony, a rossz higiéniai környezetben gyorsan terjednek a betegségek.

A Koridalosz a legnagyobb és legsúlyosabb börtön Görögországban. Az elítéltek társadalmi beilleszkedésének előkészítése nem mondható sikeresnek. A 2 500 elítéltekből mindössze 70 fő vesz részt a Második Esély elnevezésű program iskolai óráin, amelyeket 2005 óta tartanak a börtön, férfiakat elszállásoló szárnyában.

2014 februárjában a Twitter hírfolyamon a börtönt érő kritikák és fotók kezdtek keringeni. Márciusban Liliane Maury Pasquier, az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének egyenlő egészségügyi ellátásért felelős referense felhívta Görögország figyelmét a börtönkórház tarthatatlan körülményeire, és sürgette a fejlesztéseket. A görög igazságügyi miniszter arra számít, hogy a civil szervezetek is megmozdulnak, és részt vállalnak a börtönkórház modernizálásában.

Forrás: Leonidas Saklamanis: Greece's Korydallos Prison Hospital is a hellhole. EuroNews, 2014.03.10.

Egy angliai intézet az egészségügyi személyzet súlyos hiányával küzd

A börtönfelügyelőség megállapította, hogy a HPM Lincoln börtön nincs felkészülve az elítéltek egészségügyi ellátásának teljes körű biztosítására, az egészségügyi személyzet létszáma nem elégséges. Az ellátás minőségét vizsgáló bizottság, a Care Quality Commission nyolc szempont szerint vizsgálta a fent említett kérdést, és két pont esetében nem találta megfelelőnek az ellátást. Az intézetben a Lincolnshire Partnership NHS Alapítvány nyújtja az egészségügyi szolgáltatást, ami a nővérek alkalmazását is magába foglalja.

A vizsgálat szerint nincs biztosítva kellő mértékben az emberi méltóság megőrzése és a titoktartás. A szakemberek kifogásolták azt is, hogy a gyógyszerek kiosztásánál a sorban álló elítéltek tudomást szerezhetnek fogvatartott-társaik betegségéről és ezzel visszaélhetnek.

Az NHS Alapítvány új protokoll kidolgozását ígérte az esetek kapcsán. Megoldatlan kérdés ugyanakkor az elítéltek közötti erőszak kezelése és a sérülések megelőzése.

Forrás: In Lincoln Prison lack of medical staff. BBC News, 2013.12.30.

Fogvatartottak elkülönítése Törökországban

Bekir Bozdog igazságügyi miniszter a török parlamentben vitába keveredett egy büntetés-végrehajtással kapcsolatos javaslat miatt. A kormány a szabadságvesztés-büntetés letöltése alatt elkülönítené a többi fogvatartottól a homoszexuálisokat, transzszexuálisokat és biszexuálisokat, sőt külön börtönt szeretnének nyitni számukra. Emberi jogi aktivisták tiltakozásukat és kételyüket fejezték ki, hogy az elkülönítést a fent említett személyek védelmében tennék. Törökországban a homoszexualitás ugyan nem illegális, de tabu témának számít.

A Kaos GL a (meleg, lesbikus, biszexuális és transzszexuális személyeket védő szervezet) szóvivője, Murat Koylu úgy látja, hogy az elkülönítés már most is jelen van a gyakorlatban, mivel a fegyőrök magánzárkában helyezik el a homoszexuálisokat. Törökországban a homofóbia jelensége elterjedtnek mondható, a 2013-as World Values Survey szerint tíz török megkérdezettből kilenc azt állította, hogy nem szeretne homoszexuális szomszéd mellett élni.

Forrás: Jonny Hogg: Homosexual prisoners in Turkey segregated for 'protection'. Reuters Ankara News, 2014.04.15.

Betekintés egy izraeli női intézet falai közé

Az 1968-ban alapított Neve Tirtsa női börtön 220 fő elhelyezésére alkalmas. A börtönpopuláció összetett, a fogvatartottak egyharmada terrorcselekmény elkövetése miatt tölti büntetését. A női elítéltek 60%-a két év alatti gyermekét nevelő szülő is egyben, így speciális ellátásra van szüksége. Sok fogvatartott rendezetlen háttérrel rendelkezik, és kábítószer-fogyasztó. A szabadságvesztés-büntetés letöltése alatt szülő női fogvatartottak az első két évben az intézetben belül gondozzák gyermeküket, akik ezt követően a szociális gondozói hálózat révén kerülnek át a fejlődésüket elősegítő környezetbe.

A büntetésük letöltése alatt dolgozó vagy tanuló fogvatartottak számára a délelőtti órákban lehetőség van arra, hogy dadát vegyenek igénybe. Az intézet számos oktatási lehetőséget nyújt az alapfoktól és a felsőfokig. A drogfüggők kezelésén kívül kiemelten fontos a szociális terápián való egyéni vagy csoportos részvétel is, ami a pszichés egyensúly megőrzéséhez nyújt segítséget. Az orvosi ellátás igazodik az intézet fogvatartottjainak speciális igényeihez, így az általános orvosi ellátáson kívül fogászat, szülészet, illetve nőgyógyászati és gyermekorvosi rendelés is működik az intézetben.

Forrás: Neve Tirtsa improves parent relationship. EIN News, 2014.02.23.

Hiányos a tárgyalásra váró kanadai fogvatartottak élelmezése

A kanadai Ontario tartományban végzett, étkezéssel kapcsolatos felmérés megállapította, hogy a szabadságvesztésre ítélt fogvatartottak élelmezése, a táplálék mennyisége és tápértéke megfelel az elvárásoknak. A bírósági tárgyalás napjain

azonban az élelemnek sem a mennyisége sem a tápértéke nem elegendő ahhoz, hogy a fogvatartott megfelelő módon helyt álljon. Egyelőre csak a védőügyvédek hívták fel a figyelmet a fenti jelenségre, hivatalos válaszra vagy megoldásra még nem került sor.

Forrás: Ontario inmates get „inadequate” food in court. Canadian Press, 2014.04.20.

A tetoválások eltávolítása az USA-ban

A Los Angeles-i LASD oktatási program szervezői a résztvevőknek felajánlják a segítséget a tetoválások eltávolításához is. A munkáltatók a legtöbb esetben a társadalmon kívülállás szimbólumaként tekintenek a tetoválásokra. A szakemberek arra biztatják a továbbtanuló fogvatartottakat, hogy szabaduljanak meg a testüket díszítő rajzoktól és feliratoktól. A kezdeményezéshez eddig több mint 500 elítélt csatlakozott.

A döntő lépésre sokan azért szánják rá magukat, mert a korábbi életüket és múltjukat teljesen maguk mögött szeretnék hagyni. Sokan szabadulni szeretnének a korábbi munkavállalások során az őket ért negatív élményektől és sztereotípiáktól. A tetoválások eltüntetése ennek a folyamatnak az egyik fontos lépcsőfoka.

Forrás: Tattoo removal in prison gives inmates a second chance. Los Angeles Daily News, 2013.09.04.

Az alkoholrehabilitációs központok jelentősége

A montreali Chatsworth alkoholrehabilitációs központ rövid távú kezelésekre rendezkedett be. Nagy segítséget nyújt azoknak, akik büntetőeljárás alatt állnak. A büntetőeljárás során fontos, hogy az elkövető megbánásáról tegyen tanúbizonyságot. Ezt elsősorban azzal mutathatja ki legjobban, ha igazoltan részt vesz az alkoholfüggőknek szervezett kezelésen.

A Chatsworth szakemberei szerint többek között New York államnak is hasonló megoldást kellene keresnie, mint a kanadai nagyvárosnak. Annak ellenére, hogy New York államban az ittas vezetés különösen súlyos büntetést von maga után, nagyon sok ilyen jellegű eljárásra kerül sor egy év alatt. Az Egyesült Államokban a legtöbb esetben hiába éri el a napi alkoholfogyasztás a betegség szintjét, a kezelés elmarad. A kanadai szakemberek szerint a problémát megoldani a betegség felismerése nélkül lehetetlen.

A börtönökben ugyan vannak alkoholfüggőket kezelő kezdeményezések, de ezek nem mindig hatékonyak. Az Egyesült Államokban a túlzásfoltosság elleni küzdelem egyik eszköze többek között a megelőzés és az alkoholfüggők gyógyítása lenne. Évente 45 ezer US dollár (kb. 9 millió forint) egy fogvatartott elszállásolásának költsége.

Forrás: Chatsworth in Montreal. JusticeNews, 2013.12.29.

Telepszichiátria Spanyolországban

Az Alavában található Zaballa büntetőintézetben – egy kétéves kísérleti program keretében – telepszichiátriát kezdtek el működtetni, mivel a mentális betegségben szenvedő fogvatartottakat jelenleg nagyon gyakran kell kórházba szállítani. A videokonferencia előnyei közé tartozik, hogy működtetése kevesebb szervezést igényel, a bv. intézet megtakarítja a szállítás költségét, a szökés kockázatát pedig lehet zárni; a telepszichiátria segítségével a fogvatartott jobban el tudja titkolni mentális problémáját az elítélt-társai előtt.

A börtön vezetősége szerint az AIDS és más hasonló komoly betegség diagnosztizálása után rövid időn belül jelentkezik pszichés betegség, tipikusan depresszió is. Miguel Gutierrez, a Spanyol Pszichiátriai Társaság elnöke és az Alava Egyetemi Klinika pszichiátriai részlegének vezetője elmondta, hogy a mentális egészség fenntartása hatalmas kihívás a büntetés-végrehajtási intézetek számára.

Az Alava Egyetemi Klinikán a projekt vezetője, Karim Mahmoud Haidar jelezte, hogy a börtönben elhelyezett 800 fő 60%-a pszichotrópanyag-fogyasztó, a létszám fele drogfüggő, 16%-uk mentális betegségben szenved. Az öngyilkossági ráta majdnem tízszer magasabb, mint az kinti lakosság körében. A projekt felteteleinek megteremtése két évet vett igénybe, a vezetők az eredményességéhez nagy reményeket fűznek.

Forrás: Eduardo Azumendi: Telepsiquiatría en la cárcel. Diario, 2014.03.16.

Egy skóciai börtönkertészet sikere

Az Aberdeenben álló Craiginches bv. intézetet elhanyagolt, piszkos helyként jellemezte a börtönfelügyelőség. Mivel a felújítást és korszerűsítést nem lehetett megoldani, így a közelben levő Peterhead szuperbörtön fogadta be az elítélteket. Az intézet azonban annyiban modellértékűnek tekinthető, hogy komoly segítséget jelentett az elítéltek társadalomba való visszakerüléséhez. A Roots and Shoots – „gyökerek és hajtások” – kertészeti projekt annyira sikeresnek bizonyult, hogy más intézetekben való megvalósítása is szóba került.

A Roots and Shoots projektet a Big Lottery Alapítvány hozta létre 450 ezer angol fontból (kb. 167 millió forintból), azon elítéltek számára, akik közel állnak már ahhoz, hogy visszakerüljenek a szabad munkaerőpiacra. A kertészkedés és kertművelés iránt érdeklődő és elkötelezett fogvatartottak részére indított, a szakmai körökben ismert, de még nem eléggé elismert kezdeményezés nagy lehetőségeket rejt magában, tekintettel az egyéni képességek fejlesztésére, az új tudás, gyakorlat, kitartás és önbizalom megszerzésére.

The Roots and Shoots projekt képes megújulni és lépésről-lépésre terjeszkedni. A szakemberek jelenleg a „St. Fittick’s Garden” projekten dolgoznak, amelyhez a Landfill Communities Alapítvány 50 ezer angol fontos (kb. 18 millió forint) támogatását sikerült megnyerni. Az alapítvány és a közösség tagjai Torry területén parlagon hagyott földeket alakítottak át kertté.

Forrás: Fiona Stalker: Craiginchies prison gardening project could be introduced in other prisons to help cut re-offending. Scotland Daily News, 2014.01.03.

Lengyel elítéltek tartanak karban temetőket

A lengyelországi Tikkun projektet zsidó közösségi vezetők hívták életre 2003-ban azzal a céllal, hogy az elítéltek megtanulják a toleranciát más vallásokkal és kultúrákkal szemben. A rehabilitációs program egyik fontos mozzanata, hogy a fogvatartottak évről-évre részt vesznek a lengyelországi zsidó temetők karbantartásában. Az ország különböző részeiből érkeznek az elítéltek, akik rendkívül keveset tudnak a zsidó kultúráról és temetkezési szokásokról.

Tomasz Waclawek, a krakkói rendőrség szóvivője jelezte, hogy a kezdeményezés meglepően sok elítéltet vonz. Michael Schudrich főrabbi előadásának meghallgatása után lehetőség van különféle filmek megtekintésére is, majd a temető történetének megismerése után kerül sor a munka kiosztására. Bizonyos esetekben a fogvatartottak bekapcsolódhatnak más jellegű feladatokba is. Az egyik elítélt a Chrzanow múzeum weblapjának tartalmát frissíti és tartja karban.

Forrás: Nissan Tzur: Judaism inspires inmates. Jewish Chronicle Online, 2014.03.02.

Fogvatartottak munkalehetősége Háromszéken

A romániai Büntetés-végrehajtási Intézetek Országos Igazgatósága munkaerőt biztosítana a háromszéki cégek számára. A fogvatartottakat elsősorban az építőiparban lehetne foglalkoztatni. Az Igazgatóság a Kovászna Megyei Munkaerő-elhelyező Ügynökséget is értesítette arról, hogy igény esetén a büntetőintézetek munkaerőt tudnak biztosítani az építőipar számára, de területrendezést és zöldövezet-karbantartást is vállalnak. A fogvatartottak szállítása, őrzése mellett a munkaeszközöket is biztosítják, ami jelentős költségmegtakarítást jelenthet a cégeknek.

Az illetékesek a projekttől azt is remélik, hogy az elégedett munkáltatók alkalmazzák a fogvatartottakat a szabadságvesztés-büntetésük letöltése után.

Forrás: Inmates future is in the building industry. NewsNow, 2014.03.20.

Elítéltek a városrendezésben

Az olaszországi Capanne büntetőintézet fogvatartottjai megállapodás keretében vettek részt a város parkjainak rendbetételében, és a kisebb javítási munkálatokat is elvégezték. A perugiai városi önkormányzat, amely felvállalta az elítéltek szállítási költségeit, egy rövid időszakra kötött szerződést a börtönnel. Bernardina de Mario, a börtön igazgatója eredményesnek ítélte az együttműködést. A szakemberek úgy tervezik, hogy évről-évre hasonló kezdeményezést fognak szervezni.

Forrás: I detenuti in aiuto degli operai comunali per le manutenzioni e il decoro urbano. Corriere dell'Umbria, 2013.10.31.

Kozmetikus tanfolyam Észak-Írorszáiban

A stormonti igazságügyi bizottság értesülést szerzett arról, hogy a fogvatartottak kozmetikusképző tanfolyam keretében a kozmetikai arckezeléshez is hozzájutnak. Az eset kapcsán az észak-írországi Demokrata Unionista Párt egyik képviselője, Jim Wells kritikával illette a projekt gyakorlati megvalósítását.

Sue McAllister, az észak-ír Börtönszolgálat vezetője jelezte, hogy a kozmetikai kezelés igénybevétele csupán része volt annak a programnak, ami révén a fogvatartottak piacképes képzettségre tesznek szert. A program más országokban már sikeresen alkalmazott mintájára valósult meg. A kezdeményezés ellenzői kérték a program finanszírozási kérdéseinek újragondolását.

Forrás: Beauty salon skills were being offered to help inmates find jobs. Telegraph, 2014.04.10.

Újrahasznosítható anyagok felhasználása Új-Zélandon

A Spring Hill büntetőintézetben Mary Ama művész irányításával az elítéltek színes kosarakat és lábtörlőket készítettek. A kezdeményezés nemcsak az alkotásról szól, hanem a gyökerek keresését, a csendes-óceáni identitás tudatosítását is jelenti. A felhasznált valamennyi anyag újrahasznosítás révén került a börtönbe, így az elítéltek megérthetik a környezetvédelem alapjait. A tanfolyam során új technikákat sajátíthatnak el, a szervezők álláspontja szerint sokan kézművesként később is munkalehetőséghez juthatnak. Egy aucklandi székhelyű cég szerepel a fő támogatók között.

Forrás: Vaka Fa'aola – Polynesian creations exhibition now open. Pacific News, 2014.03.27.

Juhásztanfolyam egy romániai börtönben

Egy romániai állatorvos és egy mezőgazdasági főiskolai tanár – pályázati segítséggel – juhásztanfolyamot szervezett a temesvári büntetés-végrehajtási intézet elítélteinek. A gyakorlati képzés helye a Temesvártól 35 kilométernyire Buziásban található esztana (hegyi szálláshely), ahol 1 200 juhot és 40 tehenet tartanak.

A tanfolyam első szakaszában a fogvatartottak megtanulták felismerni az egyes juhajtákat, megtanulták a gazdaságban használatos eszközök közül kiemelten fontos fejőgép szakszerű kezelését, majd a második szakaszban elsajátították a juhtartás alapvető fortélyait. Az elítéltek egy része a megszerzett új ismeretekre szeretné építeni a jövőjét. Egyesek a saját családi farmon hasznosítanák a tudásukat, mások nyugat-európai államokban vállalnának munkát. A tanfolyam finanszírozásában kiemelt szerepe volt az Európai Unió támogatásának.

Forrás: Courses for prisoners who wants to be a shepherd. EIN News, 2014.02.23.

Együttműködés egy akváriummal

Az Ohio állambeli lancasteri állami börtön, illetve a Columbus Zoo és Akvárium közötti együttműködés keretében tanulják meg az elítéltek a pingvinek gondozását és táplálásuk helyes módját.

A Colombustól 56 km-re található Southeastern Correctional Institution új hal- és csirkekelető telepén ötezer növendék lazacot és szivárványos pisztrángot telepítettek az intézet mesterséges tavába. A haltelepet a börtön elítéltejei építették, az építkezés során a korábban lebontott börtönszárny tégláit használták fel. A mesterséges tó létrehozását az intézet önerőből és a hulladékgyűjtés során befolyt pénzből finanszírozta, az összegyűjtött újrahasznosítható műanyag, alumínium, papír, karton eladásából évente kb. 66 ezer dollárt (kb. 14 millió forintot) gyűjtenek össze.

Sheri Duffey börtönigazgató kereste meg a fogvatartottak foglalkoztatásának ötletével az állatkertet, amely korábban egy Idaho állambeli ellátó révén jutott halhoz, így örömmel szerződött le a közelebb fekvő és olcsóbb terméket kínáló bv. intézettel. A pingvineken kívül a jegesmedvék és a vidrák is szeretik a pisztrángot. A tervek szerint idővel az elítéltek az utóbb említett állatok gondozásába is becsatlakozhatnak.

Három elítélt már a program elindításakor jelezte csatlakozási szándékát, a szervezők évente 10-20 fő részvételére számítanak. Az eredményes működés érdekében a Természeti Erőforrások minisztériumi osztálya hal- és csirkekelető telep üzemeltetéséhez szükséges alaptanfolyamot indított az elítéltek számára.

Forrás: Kathy Lynn Gray: Inmates raising fish to feed Columbus Zoo's penguins. Columbus Dispatch, 2013.08.14.

Sikeres továbbképzések a norvég börtönökben

A középiskola befejezése után továbbtanuló elítéltek száma kiemelkedően magas az utóbbi években. A statisztikai adatok alapján a 2012-es évben különösen sokan szereztek felsőfokú végzettséget. Paal Breivik, a megyei kormányzó hordalandi tanácsadója szerint ebben a tendenciában szerepet játszik az Oktatási Minisztérium továbbtanulásra bátorító politikája. Kristin Halvorsen oktatási miniszter megerősítette, hogy a jövőben is a már megkezdett úton haladnak, hiszen a fogvatartottak tanulásra ösztönzése a társadalom tagjai számára is hasznos.

Forrás: Julie Ryland: Record number of prison graduates. NorwayPost, 2013.10.25.

Egy horvátországi intézet fogvatartotti programjai

A zágrábi börtönben a 2012 novemberében és decemberében megtartott „Felelős szülők” programban 12 fő vett részt eredményesen. Ugyanabban az évben szintén eredményesen zárult le az a számítógép-kezelői tanfolyam, amit a kábítószerfüggőknek szervezett projekten belül is felajánlottak. Végül 14 fő fejezte be az informatikai képzést. Az „Egészség virága” nevű program célkitűzése egy jobb

és egészségesebb, vidámabb élet megteremtése. A már 2012-ben is sikeres kezdeményezésre 2013 telén 11 fő iratkozott be. 2013 márciusában az „Élet művészete” elnevezésű stresszoldó programra 26 fő jelentkezett, akik közül 18-an eredményesen végigjárták a tanfolyam lépcsőfokait.

Az intézet szakemberei gondosan ügyelnek arra, hogy évről-évre olyan programokat szervezzenek, amelyek hasznosak és a fogvatartottak körében kedveltek.

Forrás: Responsible parenthood. EIN News, 2014.04.10.

A franciaországi Karitás az fogvatartottak védelmében lépett fel

François Soulage, a franciaországi Karitás elnöke, és Jean Caël, a szervezet börtönügyi tagozatának vezetője javaslatokat nyújtottak be François Hollande elnök kabinetjéhez a szabadságvesztés-büntetésüket töltő és büntetőeljárás alatt álló személyek helyzetének javítása érdekében.

Az emberi jogi szervezet által felvetett változtatások célja a büntetőeljárások és a büntetőintézetek színvonalának emelése, a kialakult negatív kép feloldása. A szervezet szerint a javaslatukban felsoroltak sokkal inkább szolgálnák a közérdeket, mint az eddigiekhez hasonló új intézetek létrehozása. A pontok között szerepel egyebek mellett a társadalmi beilleszkedésre történő átfogó felkészítés. Ennek a folyamatnak fontos eleme, hogy a program a szabadlábba kerülés után is folytatódna. Nagyobb hangsúlyt kellene helyezni az egyénre szabott felkészítésre, különösen azon személyek esetében, akiknél különös nehézségek mutatkoznak. Mindezen feladatokban a Karitás is kész részt vállalni.

A szervezet kutatási eredményeire hivatkozva megállapítja, hogy a börtönből szabadult személyek 80%-a nincs felkészülve a kinti életre, nem tudja, hogyan kell beilleszkedni a társadalomba. Ez a jelenség út a szegénységhez és a perifériára szoruláshoz. A vizsgálat arra is rámutat, hogy sokan személyi okmányok nélkül kerülnek ki a börtönből. Az ex-elítéltek egy része a dokumentumok és a megfelelő ismeretek hiánya miatt nem tud jogosultságot szerezni olyan társadalmi juttatásokra, mint például a nyugdíj vagy a fogyatékkal élők támogatása, avagy az aktív szolidaritási jövedelem, melyet a francia állam az alacsony keresetű munkavállalóknak nyújt. A Karitás többek között azt kívánja elérni, hogy szabadulásakor minden börtönből kikerülő személy kötelezően megkapjon minden szükséges személyi okmányt.

A szervezet a börtönökben elhelyezhető elítéltek számának maximálását is szeretné elérni, hogy megszűnjön a börtönök jelenlegi túlszűfolttsága, illetve ezer új alkalmazott felvételét kéri azokba az irodákba, amelyek a fogvatartottak feltételes szabadlábba helyezésével, illetve a társadalomba való beilleszkedésével foglalkoznak. Jelenleg a fogvatartott elvész az adminisztrációs folyamatok és a jogszabályok között, az emberi tényezőkkel nem foglalkozik senki. A francia Karitás abban bíz, hogy javaslatait beillesztik az új, készülő büntető törvénybe.

Forrás: Caritas pour les prisonniers. Actualite 24, 2013.11.07.

Irodalmi program fogvatartottaknak

Az új-zélandi Howard Liga irodalmi programjának köszönhetően már több, az elítéltek történeteit tartalmazó kiadvány született meg. A kezdeményezés szervezői általában nyugdíjas tanárokat kérnek fel arra, hogy fejlesszék az elítéltek irodalmi tudását és segítsenek szélesíteni az ismereteiket. A Rimutaka börtönben sok fogvatartott azért csatlakozik az irodalmi programhoz, hogy a papírra vetett történeteit a saját gyerekeinek olvashassa fel.

Julie Clifton, a bv. intézet egyik koordinátora úgy látja, hogy a résztvevők nagyon lelkesek, de a tanárok segítségével nélkül nehezen boldogulnának egy, a gyerekek számára is élvezhető könyv megírásával. A könyvek szókincse és nyelvezete alkalmazkodik a gyerekek életkorához és feltételezett ismereteihez.

A Liga nevében Mike Williams úgy nyilatkozott, hogy az irodalmi program jó példája annak, hogy egyszerre több emberen is lehet segíteni: a kezdeményezés haszonélvezője nemcsak az elítélt, hanem gyermeke és a családja is. A mesék világa közelebb hozza egymáshoz a szülőt és gyermekét. A programhoz csatlakozott tanárok úgy látják, hogy a fogvatartottak nyelvtani és irodalmi tudásbeli hiánya hamar pótolható, hiszen együttműködők és lelkesek a foglalkozások során.

A Howard Liga célkitűzése a visszaesési ráta 25%-kal való csökkentése, amit a hasonló jellegű kezdeményezések révén szeretnének elérni. Jelenleg országszerte 60 elítélt csatlakozott a programhoz. A történetek DVD-re rögzítésére is már van lehetőség.

Forrás: Literacy programme in Rimutaka prison. NZ News, 2014.03.19.

Képzőművészet a börtönben

A Nyugat-Ausztrália Börtönszövetség Minden évben kiállítást rendez fogvatartottak és ex-elítéltek képzőművészeti alkotásaiból. A legjobbnak ítélt munkák országos kiállításon is részt vesznek, az országos győztesek négyévenként megtartott nemzetközi kiállításon szerepelnek.

A program különlegessége, hogy a képek megvásárolhatók, és az összeg egyenesen az alkotóhoz jut vissza, azaz az alapítvány nem von el százalékos részesedést.

A Nyugat-Ausztrália Börtönszövetség egyik művészeti koordinátora, Margaret Waller már csak azért is fontosnak tartja a kezdeményezést, mert olyan tehetséges személyek csatlakoznak hozzá, akik korábban a művészet iránti fogékonyságukat csak társaik tetoválása révén tudták kifejezésre juttatni. A győztes fogvatartott 400 dollár (kb. 90 ezer forint) jutalmat kapott az országos kiállítást követően.

Forrás: Art from inside. WA News, 2014.03.19.

Kulturális események egy olasz börtönben

A siracusai Brucoli intézetben megrendezték a fogvatartottak énekversenyét. A résztvevők a helyi népzeneától a klasszikusokig szabadon választhattak. 2013-ban már hasonló kezdeményezésre került sor. A verseny része annak a folyamatnak, melynek során növelik a sport- és kulturális események számát.

Forrás: 16 detenuti in una gara canora. Corriere del Mezzogiorno, 2014.04.11.

Az „Óvd meg Amerika gyermekeit” program

Az „Óvd meg Amerika gyermekeit” kezdeményezés egy új, kaliforniai börtönprogram, amelynek létrehozói szeretnék elterelni a gyerekeket arról az ösvényről, amin a szülője járt, és ami végül bűncselekmény elkövetéséhez vezetett. A program egyik legfontosabb eleme a videokonferencia igénybevételének lehetősége, ami által a szülő és gyermeke könnyedén virtuális kapcsolatot létesíthet egymással. Erre mindenképpen szükség volt, hiszen a börtönök és a családok otthonai közötti távolság sok esetben olyan nagy, hogy túlzott költséggel jár a fogva tartott családtag látogatása. Az utazással járó terhek, de még inkább a kapcsolattartás hiánya kárt okoznak a szülő és gyermek közötti törékeny viszonyban.

Jelentős mennyiségű kutatási anyag létezik, amely bemutatja azokat az élethelyzeteket, amikor nagyobb a valószínűsége annak, hogy a gyermek a bűnöző életforma mintájával találkozzon. Az alapítvány elnöke, Kate Leonard úgy látja, hogy a legfontosabb probléma a szoros szülői felügyelet és a felnőtt példakép hiánya. Ezekon kívül a személyiség fejlődésére a bandatevékenység és a kábítószerfogyasztás is negatív hatást gyakorol.

Ez a kísérleti projekt különösen abból a szempontból vizsgálja az elítélt szülő és gyermekei kapcsolatát, hogy a szülői felügyelet fokozása mellett mennyiben csökken a fiatalok közötti erőszak. A szakemberek keresik a választ arra a kérdésre, hogy megállítható-e a bűnelkövető szülő nyomdokain való haladás folyamata.

Az „Óvd meg Amerika gyermekeit” kísérleti program a gyakorlatban úgy valósul meg, hogy a résztvevőknek együtt kell működniük a bv. intézetekkel. A fogvatartottakkal szemben a legfontosabb elvárás a jó magaviselet tanúsítása, a hozzátartozóknak pedig előre meghatározott időben kell felkeresniük a kapcsolattartó portálokat. Az online videokonferencia-rendszer a Bay Area és Dél-Kalifornia területén kiválasztott templomokból érhető el.

Forrás: Movement of Love. Washington Post, 2013. 06.17.

Húsvéti rendezvények a szlovákiai börtönökben

Húsvét idején a szlovák börtönökben sem maradtak el az ünnepi programok. A fogvatartottak szentmisén, sportrendezvényeken, vetélkedőkön, előadásokon vettek részt.

A besztercebányai bv. intézet lakói „A húsvét története” című előadást követ-

hették figyelemmel, a zsolnai börtönben pedig a húsvéti hagyományokról tudhat-
tak meg többet az elítéltek. A zselízi intézetben ünnepi focibajnokságot rendeztek,
a szucsányi fiatalok börtönében pedig „A legszebb húsvéti díszítések” téma-
körében szerveztek versenyt. Ezen kívül a fiatalok elítéltek egy Jézus életéről
szóló filmet is megtekinthettek. A nyitrai női börtönben tojásfestő verseny zajlott,
amire nagyon sokan jelentkeztek. A pozsonyi és az eperjesi intézetek lakói a hoz-
zájuk közeli templomokban tartott szentmiséken vehettek részt. A trencsényi börtön-
kórház fogvatartottjai a televízió képernyőjén élőben követhették figyelemmel
Ferenc pápa „Urbi et Orbi” áldását.

Forrás: Easter in Slovak prisons. NewsNow, 2014.04.22.

Bűnmegelőzési jellegű börtönlátogatások Angliában

A “Prison me no Way” elnevezésű kezdeményezés keretében középiskolai diá-
kok kaptak betekintést a börtön falai mögötti életbe. A Bradford iskolai tanulói
beléphettek a cellákba, megtapasztalhatták, hogy egy ember számára mennyi-
re limitáltak a mozgástér és a cselekvési lehetőségek. Az intézet által szervezett
beszélgetés keretében megismerhették néhány elítélt saját történetét, szabadulás
utáni terveit.

Lizzie Knipe középiskolai tanár szerint a program segít felismerni, hogy min-
denki felelős a tetteiért, a diákoknak meg kell tanulniuk, hogy az elkövetett bűn-
cselekménynek következményei vannak.

Forrás: Pupils get a taste of prison life. Telegraph & Argus, 2014.04.11.